

Forfatter: Udrag fra Fjorten eventyr og fortællinger

Titel:

Citation: "Fjorten eventyr og fortællinger", i *Fjorten eventyr og fortællinger*, udg. af Marita Akhøj Nielsen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1989, s. 241.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ingemann01-shoot-idm140296365390848/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Fjorten eventyr og fortællinger

løse komposition, er det vanskeligt at forson sig med de overflødige gentagelser og de belærende diskussioner af det passerede, men det kan da tænkes, at Ingemann hermed har villet tage hensyn til sit brede publikum.

Ingemanns forbillede inden for den fantastiske fortællekunst er den tyske romantiker E.T.A. Hoffmann. Begejstringen for hans værker var nået til København i 1817, som det beskrives i Selv-Citationen, og selv om Ingemanns kristne overbevisning (og hans borgerlige sæthed) hindrede ham i at blive ligefrem discipel af Hoffmann, modtog især hans kortprosa afgørende indtryk af gentens tyske mester. Tættest på Hoffmann er Ingemann i Sphinxen, der har lånt så meget fra Der goldene Topf, at man forstår Arnolds tvivl om, hvorvidt han er hovedperson i Ingemanns eller i Hoffmanns fortælling (s. 47). Om egentlig afhængighed af Hoffmann i andet end enkelte motiver er der ikke senere tale, men de uhyggevækkende spring mellem den banale hverdag og den åndelige verden, den realisme, hvormed det »overnaturlige« skildres, og den tvetydighed i vurderingen af det passerede, der præger beretningerne, er tegn på den varige Hoffmannindflydelse i Ingemanns fortællinger. Han udtrykte selv den blanding af væmmelse og glæde, han følte ved Hoffmann, i et digt forrest i det eksemplar af Hoffmanns samlede skrifter, som han i 1849 forærede sin Lucie, og som nu findes på Sorø Akademi's bibliotek:

Igjennem Phantasies Land sig svinger
Him Genius med Flaggernusevinger;
Halv Engel, halv Dæmon, han for mig staaer,
Med Blomster og med Slanger i sit Haar.
Med Lærter paa udsøkt Lig han træder,
Og lønlig dog med Undergangen græder.
Som gaadefulde »Sphinx« jeg har ham skæet:
Dens Øine smiled skjønt, mens vildt de trøed;
Dens Spøg var Alvor, og dens Lyst var Gru –
Dens Poesie jeg elsker dog endnu [...]]

Ingemann bruger ikke selv genrebetegnelsen fantastisk fortælling, der tilhører en senere tid. Hyppigst taler han om fortællinger, både i samlingernes titler og forerindringer og i sine erindringer og breve. Fra Hoffmann har han betegnelsen »Narstykker« (om bl.a. Skolekam-